

Europese herderstocht

Traject Maaseik-Brussel

1-14 september

Waarom? Internationaal jaar van de Biodiversiteit!

2010 is uitgeroepen tot het Internationale jaar van de Biodiversiteit. Het is een symbooljaar voor planten en dieren op onze aarde. In 2001 kwamen de Europese staatshoofden en regeringsleiders overeen om tegen 2010 het verlies aan biodiversiteit te doen stoppen. Dit jaar zullen de ogen gericht zijn op de resultaten die de inspanningen van de voorbije jaren hebben opgeleverd. Nu al is het evenwel duidelijk dat de doelstelling - om de negatieve trend om te buigen - niet gehaald wordt. In oktober 2010 is er een beslissende conferentie over de opvolging van het Biodiversiteitsverdrag in het Japanse Nagoya. Vooral van de Europese Unie wordt veel verwacht, ook op financieel vlak.

De enige conclusie is dat de inspanningen collectief opgedreven moeten worden. **Precies daarom hebben een aantal Europese schaapsherders – onder impuls van Duitsland - de handen in elkaar geslagen.** Samen met het Europese project TRUNPA (Transhumant Rangeland Use and Networking of Protected Areas) wordt er een Europese herderstocht georganiseerd. Het idee komt van Hubertus Beckmann (hubert.beckmann@googlemail.com).

Herderen is één van de oudste (cultuur-historische) beroepen. Landschappen zijn meer dan eens ontstaan door het eeuwenlange gebruik door herders die je dan ook overal in de wereld tegenkomt.

Het is wetenschappelijk aangetoond dat rondtrekkende schapen in staat zijn biodiversiteit te verspreiden. In hun vacht, met hun pootjes en door de uitwerpselen kunnen schapen zaden, sporenelementen, insecten en kleine diersoorten meedragen. Een herder kan met zijn kudde dus de versnipperde natuurgebieden met elkaar verbinden. Er zijn ook vogelsoorten die alleen in de buurt van een kudde schapen kunnen overleven.

Van Berlijn tot Marokko

Om dit gegeven onder de aandacht te brengen en om bij te dragen tot de biodiversiteit over de grenzen heen, ondernemen herders een Europese herderstocht.

De tocht start op 5 juni in Berlijn en eindigt dit jaar op 17 oktober in Trier op de Grünlandtages.

Het is de bedoeling om de tocht in 2011 voort te zetten richting Zuid-Europa om in 2012 te eindigen in Marokko. Dat land is de bakermat van het Merinoschaap dat door toedoen van de Spanjaarden over de hele wereld verspreid is, en dat het uitgangsras is voor bijna al de huidige schapenrassen.

Van 1 september tot 14 september trekt de herderstocht door Vlaanderen: van Maaseik tot Brussel. Bij het vertrek in Maaseik zal er een symposium georganiseerd worden over natuurbegrazing met schapen. Er komen zowel Nederlandse als Belgische wetenschappers aan het woord. Bij aankomst in Brussel wordt de Europese Commissie

bezoekt. Tijdens een eindhappening wordt het belang van rondtrekkende schapen nogmaals duidelijk gemaakt.

Het is de bedoeling dat de kudde op het traject zo veel mogelijk door de natuur trekt, op onverharde wegen dus. Maar het is onvermijdelijk dat ook drukke verkeersaders (autosnelwegen, waterwegen en spoorwegen) getrotseerd moeten worden. Hier en daar zal de kudde ook een woongebied doorkruisen.

Een tocht van 1.200 km door Europa

De tocht verloopt zoals een estafettetocht, waarbij iedere herder de herdersstaf, die van bij het begin door herder Knut wordt meegenomen, overneemt van zijn voorganger en dan weer doorgeeft aan zijn opvolger.

In deze herdersstaf wordt de naam van elke herder gegrift. **Iedere stad, gemeente of provincie waar de tocht langskomt, kan een lintje of wimpel aan de stok bevestigen.**

Op 5 juni 2010 vertrekt Knut Kucznik in Berlijn. Hij trekt tot Perleberg. Klaus Seebürger en Wendelin Schmücker gaan van Perleberg naar Winden. In Midden-Duitsland neemt Anton Hense over. Hij gaat met de schapen van Paderborn naar Dortmund. Stefanie Trockel brengt haar kudde door het Ruhrgebied over Duisburg naar Krefeld. Voor de aansluiting met Nederland zorgt Franz Eikermann. Aan de Duits-Nederlandse grens neemt Erich Rhöse over. Hij trekt naar Maaseik.

Aan de Nederlands-Belgische grens nemen Johan en Carla Schouteden-Boonen over. Zij trekken door Vlaanderen naar Brussel. Door Luxemburg gaat Florian Weber naar de Duitse grens. Op 17 oktober komt de kudde van Marianne Vesley en Hermann Steines aan op de Grünlandtages in Trier. De totale afstand bedraagt ongeveer 1200 km.

Iedere dag 15 kilometer

De tocht door Limburg, Vlaams-Brabant en het Brussels hoofdstedelijk gewest wordt uitgevoerd door de Helchterense schapenhoeve Sonnischeide. Sonnischeide beschikt over een 600-tal schapen van het ras Lovenaar. De kudde graast al bijna 30 jaar op het militair terrein van Helchteren. Dagelijks trekt deze kudde door dit enorme gebied.

Elke dag van de tocht legt een 15-tal kilometer af. Het volledige traject Maaseik-Brussel bedraagt 160 km.

In **Limburg** gaat de tocht door de volgende gemeenten: Maaseik, Dilsen-Stokkem, Opglabbeek, Meeuwen, Houthalen-Helchteren, Zonhoven, Heusden-Zolder, Lummen en Halen. Onderweg wordt onder meer de thuishaven van de kudde – het schietveld in Helchteren waar de kudde al haar nut heeft bewezen – aangedaan. Andere halte zijn De Wijers, het vijvergebied in Midden-Limburg met een enorme rijkdom aan biodiversiteit.

In **Vlaams-Brabant** trekt de kudde door de volgende gemeenten: xxxx, xxxx, xxx, xxxx, xxxx, xxxx, xxxxx, xxxxx,...

Niet de eerste keer: route Tieske van de Goris

In september 2005 heeft de kudde van Sonnisheide al een historische tocht gemaakt, van Helchteren naar Vechmaal. Tieske van de Goris, grootvader van Carla Boonen, trok in het begin van de jaren 1900 met zijn schapen van Peer naar Luik. Hij verkocht in Luik aan de betere burgers zijn lammeren en keerde met de ooien terug naar Peer.

Deze tocht werd ondernomen naar aanleiding van de Week van de Landbouw en werd ondersteund door de provincie. De organisatoren waren de Provinciale Werkgroep Schapenhouders samen met de Landelijke Gilden. De tocht duurde een hele week. Een verslag over deze tocht vindt u op www.sonnisheide.be.

Voor meer info: Johan Schouteden via telefoon (+32 (0)495 92 11 40) of e-mail (Sonnisheide@telenet.be).

Medewerkers

DEFENSIE

ADLO: Achiël Tylleman, Norbert Vettenburg

ANB: Eliane Verboven

BB: Kris Franssens, Diane Schoonhoven

DGZ: Guido Bertels

KHK: Michaël Cassaert

KU Leuven: Rony Geers, Bert Driessen

SLE : Staf Van Den Bergh

PVL: Toon Schouteden

VSH: Griet Dewaele, André Calus

Guido Frederikx

Jaak Coumans

Katrien Vaes

Paul Boeckarts

Paula Coumans

Rudi Kumpen